

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Dereito Sancionador	Código	612G01020		
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
1º e 2º Ciclo	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Dereito Público				
Coordinación	Faraldo Cabana, Patricia	Correo electrónico	patricia.faraldo@udc.es		
Profesorado	Aymerich Cano, Carlos Ignacio	Correo electrónico	carlos.aymerich.cano@udc.es		
	Faraldo Cabana, Patricia		patricia.faraldo@udc.es		
	Lampón Sánchez, Eduardo		eduardo.lampon@udc.es		
	Puente Aba, Luz Maria		l.puente@udc.es		
	Sánchez González, Jennifer		j.sanchezg@udc.es		
Sobrino García, Itziar	itziar.sobrino@udc.es				
Web					
Descrición xeral	A finalidade primordial da materia é o estudo do ius puniendi estatal nas súas vertentes penal e administrativa. Na mesma analizaranse os elementos estruturais que conforman o exercicio da acción penal e a imposición de sancións administrativas. Particularmente, desde a perspectiva do Dereito Penal abordaranse cuestións tales como qué sentido teñen as penas, qué clases de penas existen, cómo se aplican, cómo impactan por razón de xénero, en qué tipo de responsabilidade poden incurrir as persoas xurídicas, etc. Pola súa parte, e cun enfoque propio do Dereito Administrativo, examínase unha das actividades administrativas que presenta unha singular incidencia na esfera xurídica dos particulares, como é a potestade administrativa sancionadora, tratándose tanto os aspectos sustantivos como procedimentais que rixen o seu exercicio.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o papel do Dereito Penal e do Dereito Administrativo sancionador como medios formais de control social integrados nun ordenamento xurídico complexo	A1		
	A2		
	A3		
	A4		
	A10		
Coñecer a norma penal e a administrativa sancionadora na súa estrutura interna, a súa interpretación e a súa aplicación tempo-espacial	A1	B8	
	A2	B2	
	A3	B3	
	A4	B5	
	A5		
	A9		
	A10		
	A14		

Coñecer a infracción penal nos seus elementos constitutivos, especialmente as súas consecuencias xurídicas	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10		
Analizar uns feitos concretos e argumentar a existencia ou non de responsabilidade penal / administrativa	A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A15	B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C1 C2 C3 C4 C7 C8
Coñecer o procedemento administrativo sancionador	A1 A2 A3 A4 A5 A9 A10		

Contidos	
Temas	Subtemas
LECCIÓN 1.- CONCEPTO, FINS E CLASES DE PENAS	CONCEPTO, FUNDAMENTO, XUSTIFICACIÓN E FINS. CLASES DE PENAS.
LECCIÓN 2.- AS PENAS PRIVATIVAS DE LIBERTADE	CLASES. A SUSPENSIÓN DA EXECUCIÓN DA PENA PRIVATIVA DE LIBERTADE. A SUBSTITUCIÓN DA PENA PRIVATIVA DE LIBERTADE.
LECCIÓN 3. A PENA DE MULTA	SISTEMAS DE APLICACIÓN DA MULTA. RESPONSABILIDADE SUBSIDIARIA POR IMPAGO DA MULTA.
LECCIÓN 4. AS PENAS PRIVATIVAS DE DEREITOS	CUESTIÓNS XERAIS. TRABALLOS EN BENEFICIO DA COMUNIDADE. INHABILITACIÓNS E SUSPENSIÓNS. OUTRAS PENAS PRIVATIVAS DE DEREITOS.
LECCIÓN 5. AS CIRCUNSTANCIAS MODIFICATIVAS DA RESPONSABILIDADE CRIMINAL	CIRCUNSTANCIAS AGRAVANTES. CIRCUNSTANCIAS ATENUANTES. CIRCUNSTANCIA MIXTA
LECCIÓN 6. A DETERMINACIÓN DA PENA	REGRAS DE DETERMINACIÓN E CONCRECIÓN DA PENA. A INDIVIDUALIZACIÓN XUDICIAL.
LECCIÓN 7. AS MEDIDAS DE SEGURIDADE	CUESTIÓNS XERAIS. A PERIGOSIDADE CRIMINAL. CLASES. PRINCÍPIOS XERAIS DE EXECUCIÓN.
LECCIÓN 8. CONSEQUENCIAS ACCESORIAS	CUESTIÓNS XERAIS. O DECOMISO. AS CONSEQUENCIAS ACCESORIAS CONTRA ENTES COLECTIVOS.
LECCIÓN 9. AS CAUSAS DE EXTINCIÓN DA RESPONSABILIDADE CRIMINAL	CAUSAS. A CANCELACIÓN DE ANTECEDENTES DELICTIVOS.
LECCIÓN 10. RESPONSABILIDADE PENAL DOS MENORES	MEDIDAS APLICABLES A MENORES. REGLAS DE APLICACIÓN DAS MEDIDAS.
LECCIÓN 11. POTESTADE ADMINISTRATIVA SANCIONADORA (I)	ASPECTOS XERAIS. PRINCIPIOS REITORES DO SEU EXERCICIO. O PROCEDEMENTO ADMINISTRATIVO SANCIONADOR XERAL.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	3	15	18
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	12	5	17
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B2 B3 B5 C1 C2 C3 C4 C7 C8	12	0	12
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	10	0	10
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	0	20	20
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	4	10	14
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	39	10	49
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	O alumnado, co asesoramento dos docentes, aprenderá a manexar bases de datos de xurisprudencia penal e a realizar unha análise crítica das diversas decisións xudiciais sobre a materia.

Aprendizaxe colaborativa	O alumnado traballará en grupo diversos temas, debendo amosarse activo e colaborador cos compañeiros do seu grupo.
Discusión dirixida	Nas clases prácticas os docentes organizarán discusións sobre os temas esenciais da materia, nas que o alumnado deberá adoptar unha postura crítica e argumentada.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Ao longo do curso, organizaranse diversas xornadas, conferencias e seminarios sobre temas de interese para o alumnado, complementándose así a súa formación.
Lecturas	As obras en cuestión serán seleccionadas cuidadosamente polos docentes e o alumnado terá a posibilidade de elixir entre o elenco que se lle propoña.
Proba obxectiva	Plantexamento de preguntas acerca dos temas do programa da materia no momento do exame final, proba o cal resultado suporá un 70% da calificación final. As preguntas poderán ser tanto teóricas como prácticas.
Sesión maxistral	Mediante o sistema de lección maxistral, os docentes introducirán ao alumnado nos aspectos básicos de cada tema. Como soporte as súas explicacións, os docentes poderán proporcionar materiais (sentenzas, extractos de obras doutrinais...), apuntamentos ou un esquema-guía cos puntos clave do desenvolvemento da súa explicación. En todo caso, a explicación dos docentes deberá ser complementada polo alumnado tanto cos materiais proporcionados ao efecto, como poa consulta dos manuais que aparecen na bibliografía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Análise de fontes documentais Aprendizaxe colaborativa Discusión dirixida	A atención persoalizada ao alumnado non estará vencellada a só unha metodoloxía, senon que será constante. Neste senso, tanto o contido das clases teóricas, como o estudo persoal do estudantado, como calquera das actividades que integran o curso contarán coa posibilidade dunha tutorización por parte dos docentes, a fin de que o alumnado poda plantexar as súas dúbidas e dificultades e que os docentes podan axustar as súas metodoloxías ás especificidades da persoa concreta. A estes efectos, o estudantado poderá contar con atención persoalizada (sempre, lóxicamente, dun modo organizado) tanto nas horas lectivas como nos horarios de tutorías.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Esame teórico ou teórico-práctico	70
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Presentación de traballos sobre algunha das obras propostas como lectura	5
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Participación activa en eventos científicos organizados	5
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Análise de xurisprudencia	5

Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Realización de traballos en equipo	5
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B2 B3 B5 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Intervención activa en debates en clase	10

Observacións avaliación

Dado que se trata dunha materia interdisciplinar, na que concorren Dereito Penal e Dereito Administrativo, pero na que os principios do Dereito Administrativo Sancionador proveñen en esencia dos do Dereito Penal, considérase axeitado outorgar un maior peso á primeira das materias, de modo que, ademais de haber un reparto do 80%-20% nas clases presenciais, existirá un 80-20% na avaliación da calificación final.

Deste xeito, a cualificación final da materia virá dada da seguinte maneira:

a) Cualificación do exame oficial:

O exame oficial consistirá nunha proba obxectiva (test con resposta alternativa e/ou preguntas de desenvolvemento) e eliminatória, que terá un valor máximo de 7,5 puntos. Neste exame, a nota de corte para poder sumar os restantes aspectos avaliábeis será, como mínimo, de 4 puntos.

b) Cualificación de actividades prácticas:

Sempre que se supere a proba obxectiva, as actividades prácticas realizadas na parte de Dereito administrativo serán cualificadas sobre un total de 0,5 puntos e as realizadas na parte de Dereito penal con 2 puntos. A cualificación obtida nesta proba da parte de Dereito administrativo se reserva para a segunda oportunidade, na que non é posible recuperala. A cualificación na parte de Dereito penal tamén se reserva se está aprobada, pero pode recuperarse se non o está.

Para o caso dos estudantes con matrícula a tempo parcial que resulten beneficiarios da dispensa de asistencia ás aulas, a actividades prácticas realizadas ao longo do curso poderán ser realizadas telematicamente nos termos que fixe cada profesor/a.

No caso de que o alumno copie no exame ou plaxie algún dos traballos, aplicaranse as consecuencias previstas no Regulamento disciplinar do estudantado da UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - MUÑOZ CONDE, F. (2022). Derecho penal. Parte general . Valencia, Tirant Lo Blanch - GRACIA MARTÍN, L., et. al. (2022). Lecciones de consecuencias jurídicas del delito. Valencia, Tirant Lo Blanch - ORTS BERENGUER, E., et. al. (2022). Compendio de Derecho penal Parte General. Valencia, Tirant Lo Blanch - Nieto García, Alejandro (2012). Derecho Administrativo Sancionador. Madrid, Tecnos - SANTAMARÍA PASTOR, J. A (2018). Principios de Derecho Administrativo General. Tomo II.. Madrid, Iustel - CANO CAMPOS, T. y REBOLLO PUIG, M. (2021). Anuario de Derecho Administrativo Sancionador. Cizur Menor, Thomson Reuters Civitas - GAMERO CASADO, E. y FERNÁNDEZ RAMOS, S. (2022). Manual básico de Derecho Administrativo. Madrid, Tecnos <p>Ao filo dalgunhas leccións os docentes poderán por a disposición do estudantado bibliografía complementaria. Asemade, os docentes poderán entregar ao estudantado os apuntamentos da materia.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito Constitucional: Fontes e Dereitos/612G01003

Dereito Penal. Parte xeral/612G01010

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Dereito Penal. Parte especial/612G01025

Criminoloxía/612G01038

Dereito Penitenciario/612G01039

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías